

LUND UNIVERSITY

Högre förväntningar ger bättre högskolor

Widman, Erik; Nylund, Jan

Published in:
Svenska Dagbladet

2014

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Widman, E., & Nylund, J. (2014). Högre förväntningar ger bättre högskolor. *Svenska Dagbladet*.
http://www.svd.se/opinion/brannpunkt/hogre-forvantningar-ger-battare-hogskolor_3874282.svd

Total number of authors:
2

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Högre förväntningar ger bättre högskolor

Genom höjda förväntningar hos studenter, doktorander och fakultet har vi möjligheten att omvandla Sveriges universitet och högskolor till världsledare inom forskning och utbildning, enligt ordförandena för studentkårers doktorandsektioner från Kungliga Tekniska Högskolan och Lunds Universitet.

© 2 sep, 2014

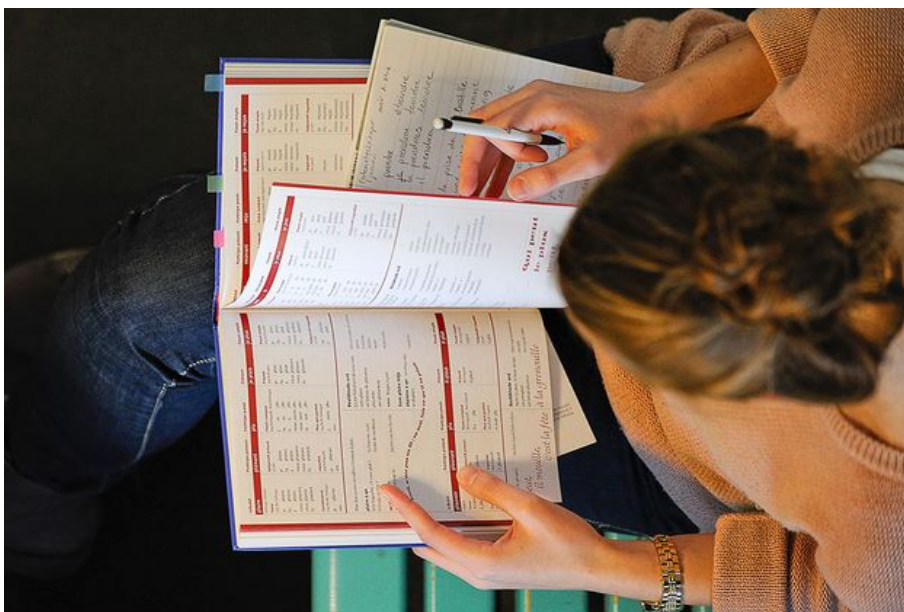

Foto: Anders Wiklund/TT

BRÄNNPUNKT | HÖGSKOLAN

”

Det är en väldigt liten skillnad mellan ett bra universitet och ett utmärkt universitet.

Erik Widman och Jan Nylund

Debatt

Det här är en argumenterande text med syfte att påverka. Åsikterna som uttrycks är skribentens egna.

Utbildningskvalitet och forskningskvalitet definierar ett universitet liksom världsledande forskningsuniversitet definierar en modern kunskapsnation. Sverige har en stolt tradition i akademi och delar ut världens främsta forskningspris – Nobelpriset. Trots denna

utmärkelse rankas inte något av våra forskningsuniversitet på globala topp tio-listor. Utbildningskvalitet är ett hett valämne till följd av Sveriges nederlag i den senaste Pisa-studien och utbildning på grundskolenivå har aktivt diskuterats, men den allmänna debatten om hur vi förbättrar Sveriges universitet saknas.

Den 4 augusti skrev universitetskanslern Harriet Wallberg [på DN debatt](#) att långsiktiga investeringar är nödvändiga för att säkra och förbättra kvalitet inom svensk högskoleutbildning. Ett välfinansierat högskolesystem är en förutsättning för att bedriva högre utbildning, men det säkrar inte utbildningens kvalitet.

I en OECD-rapport från 2011 om länder som har högst utbildningskostnad per elev kom Sverige på tredje plats för utbildning på alla nivåer och på fjärde plats för högskoleutbildning. Samma år klassificerade Institute of World Economics Sverige som ett "high spender, low achievement"-land, det vill säga att vi investerar mycket i utbildning men får låga resultat. Det finns många studier som jämför utbildningskvalitet och kostnad. Generellt kan man sammanfatta att studieresultat är kopplat till finansiella investeringar, men efter en viss investeringsgrad finns det andra faktorer som har större påverkan på kvaliteten än finansiella aspekter, vilket är tydligast på toppuniversitet. Här måste Sverige förbättra sin utbildningspotential.

Vi har erfarenheter från ledande nordamerikanska och brittiska universitet, som just svenska toppuniversitet strävar efter att efterlikna. Den största skillnaden mellan att studera på elituniversitet i Nordamerika eller Storbritannien jämfört med universitet- och högskoleutbildning i Sverige är skillnaden i förväntningar hos både studenterna och professorerna. Därför vill vi dela vår syn på hur vi måste ändra vår inställning till utbildning genom en kulturell omställning och höja kvaliteten på svenska universitet och högskolor för att bemöta internationell konkurrens.

För att långsiktigt höja kvaliteten på högskolorna måste vi höja förväntningar och ansvarighet hos studenter, doktorander och fakultet. En svaghet i det svenska universitetssystemet är att många kurser betygsätter studenter endast på sluttentamen. Detta kan leda till att studenter inte studerar tillräckligt under terminen och försöker att lära sig allt under terminens slut, vilket inte leder till långsiktig inläring.

Dessutom kan studenter taktiskt välja att inte lämna in tentamen på tentamensdagen för att fördelaktigt skriva omtentamen vid ett senare tillfälle, vilket ofta leder till att resultatet inte reflekterar studentens kunskap inom ämnet. Ett mer kvalitetssäkrat system skulle utvärdera studentens kunskaper i delmoment under terminen och basera studentens betyg på prestationen under hela kursen, inte endast sluttentamen.

Fakulteten måste vara ansvarig för studenternas prestationer och utvärdera eleverna på ett sätt som speglar deras kunskaper. Som lärare finner vi att när vi höjer våra förväntningar så presterar studenter bättre. Vi kan inte godkänna arbete av låg kvalitet i syfte att säkra genomströmningen av studenter. Istället måste vi lärare höja ribban i utbildningen för att studenterna ska nå sin potential och kämpa för en kultur där excellens premieras. Att höja kraven på studenterna innebär ofta höjd arbetsbelastning för fakulteten, men det är ett pris vi måste vara villiga att betala för att höja kvaliteten långsiktigt.

En del svenska universitet har utvecklat en pedagogisk policy där universitets och studenternas roller definieras i syfte att utveckla goda förutsättningar för inläring. Policyn beskriver studenternas ansvar i att vara medproducenter i utbildningen snarare än dess mottagare. En sådan policy är i linje med en rapport från The Higher Education Academy, 2014, där professor Mick Healey förespråkar ett ömsesidigt samarbete mellan studenter och universitet för att förbättra inlärningsförutsättningarna.

Utöver utbildning kännetecknar forskningskvalitet ett framgångsrikt universitet. Doktoranderna är universitetets grundsten inom utövad forskning och har möjligheten att sprida internationell kännedom om sitt universitet. Därför är det viktigt att doktorander höjer sina förväntningar på sin forskning och gör det extra jobbet som tar forskningen från bra, till extraordinär! De bör sträva efter att publicera i de bästa tidskrifterna inom sitt forskningsområde och inte vara nöjda med något mindre. En attitydförändring kan gå en lång väg och är nyckeln till ett framgångsrikt universitet.

Det är en väldigt liten skillnad mellan ett bra universitet och ett utmärkt universitet. Vi tror helhjärtat att det är de små skillnaderna, som studenternas, doktorandernas och fakultetens förväntningar som gör den största påverkan. Många lärosäten har redan tagit första steget och börjat jobba för den här typen av attitydbyten. Detta är dock ingenting som kan förändras med ett rektorsbeslut, utan kräver brett stöd både innanför och utanför akademien.

Vi måste ändra vår attityd till utbildning i Sverige och sluta peka finger på bristande resurser eller politisk ideologi och istället fokusera på konstruktiva lösningar och ansvarighet för ökad kvalitet i utbildning. Tillsammans kan våra individuella bidrag mot att sträva efter en kultur av akademisk excellens genom höjda förväntningar leda till en stor positiv förändring för Sveriges framtid och omvandla våra universitet till världsledare inom forskning och utbildning.

Erik Widman

ordförande KTH Doktorandsektionen, Tekniska Högskolans Studentkår

Jan Nylund

ordförande Lunds doktorandkår, Lunds Universitet

Fler debattartiklar om högskolan:

[Bli först att kommentera](#)

Så kontaktar du SvD Debatt:

Redaktör: Carina Stensson,

Biträdande redaktör: Björn Jorner,

Mejl: debatt@svd.se,

Telefonnummer: 08-135149,

Twitter: [@SvDDebatt](#),

Facebook: [SvD Debatt](#)

---

0 kommentarer

Kommentarsfältet är stängt